

ти студентів. Звичайно, що не є можливим перетворити усю лекційну роботу на суттєву дискусію, але є теми курсу, які були б засвоєними краще, якщо б спиралися на такий метод інтерактивного спілкування. Зокрема, це стосується теми «Антиглобальні рухи: ідеологія і ефективність», «Потенційні моделі глобального управління», «Ймовірні сценарії глобального розвитку», «Система критики глобальних процесів» тощо.

На шляху реалізації подібних ініціатив є і певні перешкоди. Серед головних слід назвати слабку готовність студентів до дискусійної і командної роботи, недостатність знань з блоку дисциплін фахового спрямування, пасивність і недостатньо високий рівень відвідування лекційних занять на V курсі. Тому дуже часто викладач змушений знов і знов повертатися до класичної схеми опитування, виконання ідивідуальних завдань, тестової форми контролю. До того ж є певні складності з організаційно-технічним забезпеченням викладання дисципліни.

Саме тому деякі дискусійні і цікаві для обговорення проблеми курсу «Глобальна економіка» виходять за межі занять з курсу, стаючи предметом обговорення з зацікавленими студентами у вільний від викладання час.

О. Є. Камінський, канд. екон. наук, доц.,
кафедра інформаційного менеджменту

НОВІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ВІДКРИТІЙ ОСВІТІ

З'єднання інформаційних технологій і інноваційних педагогічних методик здатне підвищити ефективність і якість освітніх програм, підсилити адаптивність системи освіти до рівнів і особливостей розвитку студентів. Сучасна система освіти повинна забезпечити гарантований результат навчання, тобто фахівець після закінчення навчання повинен мати гарантований рівень загальних і професійних компетенцій, знань, навиків (КЗН), готовність до практичної діяльності без тривалого додаткового навчання на робочому місці, а для цього головною повинна стати готовність сприймати і освоювати нові технології протягом всього терміну професійної діяльності.

Відповідна такому підходу система навчання повинна ґрунтуватися на наступних основних принципах:

1. Навчання завершується гарантованим результатом.
2. Метод досягнення гарантованого результату — індивідуальний процес дієвого навчання.
3. Природні здібності індивідуума впливають тільки на ступінь отриманого результату — базового рівня досягають всі студенти, що навчалися.
4. Базовий рівень підготовки включає комплекс компетенцій і КЗН, що забезпечують гарантовану успішність індивідуума в суспільстві.
5. Навчальне середовище налаштовується на індивідуальні можливості і потреби студента.

Системний аналіз перерахованих вище принципів і потенційних можливостей інформаційних технологій (ІТ) показує, що тільки їх застосування в навчанні може забезпечити:

- створення середовища керованого навчання шляхом відстеження взаємодії студента з комп'ютерним середовищем і реалізації ефективного зворотного зв'язку;
- використання адаптивних інтелектуальних алгоритмів навчання;
- створення ігрових ситуаційно-імітаційних навчальних систем (систем віртуальної реальності).

Аналіз вимог до сучасної навчальної системи приводить до висновку, що для повноцінної реалізації ефективного середовища керованого навчання необхідно створити людино-машинне комп'ютерне навчальне середовище (КНС) з елементами штучного інтелекту. КНС, використовуючи евристичні і математичні алгоритми, дозволяє організувати в процесі навчання інтелектуальну реакцію комп'ютерного середовища на дії студента і викладача, отже, дає можливість здійснити глибоку індивідуалізацію навчання, що неможливо досягти без застосування інформаційних і комунікаційних технологій. Проаналізуємо деякі з інструментів ІТ, які можуть забезпечити рішення КНС наведених вище дидактичних завдань:

1. Для організації індивідуалізованої адаптивної реакції навчальної середовища на дії що навчається необхідно реалізувати в КНС багатоагентне програмне середовище, інтелектуальні агенти якої, відстежуючи дії студента і порівнюючи параметри цих дій з поточною позицією у навчальному змісті, ухвалювали б рішення про реакцію КНС.

2. Основою для організації індивідуального людино-машинного інтерфейсу взаємодії що навчається з КНС повинна служити

система виміру модального типа індивідуума (візуал, аудіал, кі- нестатік, мультимедіа) і заздалегідь підготовлені варіанти навчаль- ного змісту для кожного модулю.

3. Для навчання діяльності і формування дій (умінь і навиків) необхідно використовувати методiku, яку можна представити в алгоритмічному вигляді.

4. Досить ефективним інструментом формування і відробітку умінь (діяльності) можуть служити комп'ютерні навчальні сис- теми віртуальної реальності (НСВР), що імітують реальну профе- сійну середу за допомогою імітаційно-ситуаційних моделей реаль- ної дійсності.

5. Завдання контролю (діагностики) рівня підготовки студента діляться на дві групи: діагностика засвоєння знань і діагностика оволодіння вміннями і навиками. Визначення ступеня необхідно- го рівня знань найефективніше реалізується в НСВР шляхом ви- рішення діагностичних тест-задач, що охоплюють весь спектр необхідних знань і навичок. Діагностика засвоєння знань зазвичай здійснюється в системах «питання—відповідь». Відповідь повинна формуватися на природній мові. Інтелектуальний семан- тичний аналізатор, використовуючи нейронну мережу, ідентифі- кує смислову структуру відповіді студента, на відповідність пра- вильній або неправильній відповіді.

*М. С. Каранфілов, старш. викл.,
кафедра інформаційних систем і технологій*

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА АКТИВІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ З ДИСЦИПЛІНИ «ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ В МЕНЕДЖМЕНТІ» НА ОСНОВІ ВПРОВАДЖЕННЯ НОВИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Активізація навчального процесу з дисципліни «Інформаційні системи в менеджменті» є складовою частиною поглиблення ви- вчення дисципліни. Без впровадження нових інформаційних тех- нологій у державному управлінні неможливе оптимальне управ- ління економічними процесами, які відбуваються в державних